تهران، دیروز میزبان بیش از ۲۰۰ میهمان بلندپایه از ۵۳ کشور منطقه و جهان بود

روز دیپلماسی در نیاوران

سیاست خارجی

تهران، دیروز صدای رسای صلح بود. بیش از ۲۰۰ میهمان دیپلماتیک از ۵۳ کشور با حضور وزرا، تصمیم‌سازان خلیج فارس، نمایندگان سازمان ملل و اندیشمندان برجسته جهانی گرد آمدند تا در «مجمع گفت وگوی تهران» حضور یابند. تهران، با دیپلماسی مبتکرانه‌اش، نه فقط بار دیگر چالش های منطقه را بر میز گفت‌وگو گشود بلکه به میهمانانش نشان داد صلح هنوز زنده و هنوز ممکن است.

در این نشست رئیس جمهوری به صراحت اعلام کرد ایران هرگز راه ساخت بمب را انتخاب نکرده و نخواهد کرد. همچنین در این آوردگاه دیپلماسی، شایعات قفقاز رنگ باخت؛ آنجا که «آرمن گریگوریان» دبیر شورای عالی امنیت ملی ارمنستان با صراحت هرگونه تغییر مرزها را رد کرد و نچیروان بارزانی، رهبر اقلیم کردستان، صادقانه گفت: «خاک ما، هرگز تهدیدی برای ایران نبوده و نخواهد بود.» و سرانجام صدای متفاوتی از کابل برخاست؛ امیرخان متقی، وزیر خارجه طالبان که اعطای حق‌آبه هیرمند را نه لطف، بلکه مسئولیت شرعی و اسلامی دانست.

دیروز در تهران، فقط حرف از صلح نبود؛ بلکه اراده‌ای جمعی، پرشور و بی‌تردید برای ساختن آینده‌ای دیگر شکل گرفت؛ آینده‌ای که در آن، صدای منطق بلندتر از طنین جنگ طلبان در غرب است. وزیر خارجه عمان با لحنی اندوهناک از تراژدی فلسطین گفت؛ فاجعه‌ای انسانی که اگر جهان به گفت‌وگو تن می‌داد، شاید رخ نمی‌داد.

عکس: president.ir

هم‌زمان، وزیر خارجه تاجیکستان هشدار داد که بی‌ثباتی داخلی و نبود فهم مشترک، مانع امنیت پایدار منطقه‌ای شده‌اند. پیام مشترک این دو: صلح و ثبات، تنها با گفت‌وگوی واقعی و سازوکار جمعی ممکن است.

شماری از میهمانان بلندپایه هم پاسخگوی پرسش‌های اختصاصی روزنامه ایران بودند؛ پاسخی که نه تنها تحلیل سیاسی، بلکه یادآوری ضرورت همگرایی و رسیدن به صلح در فضای پاره‌پاره از جنگ و تحریم بود. «عادل المهدی»، نخست وزیر پیشین عراق از مذاکرات ایران و آمریکا سخن گفت؛ نه به‌عنوان یک رخداد دیپلماتیک، بلکه به مثابه گامی تعیین‌کننده در مسیر ساختن صلحی واقعی برای منطقه‌ای که دهه‌هاست قربانی آتش‌افروزی قدرت‌های فرامنطقه ای است. او تأکید کرد: اگر این مسیر ادامه یابد، منطقه دیگر زمین بازی قدرت‌ها نخواهد بود، بلکه خانه‌ای امن برای ملت‌ها خواهد شد. از آن سوی، «آلنا دوهان»، گزارشگر ویژه سازمان ملل در امور تحریم‌ها که روزگاری پیگیر تحریم‌های ظالمانه علیه ایران بود، با نگاهی پر از واقع‌بینی به «ایران» گفت: «وقت آن رسیده است که زنجیر تحریم‌ها فروبپاشد.» او افزود: «مردم ایران مستحق دسترسی به دارو، آموزش، رفاه و آینده هستند. این مرزهای تحریم و محدودیت باید فرو بریزد.»

بمب نمی‌خواهیم، حق‌مان را می‌خواهیم

پزشکیان که حضورش در این مجمع نشان از اهمیتی داشت که برای صلح قائل است، در یک گفت‌وگوی کم سابقه و پرجزئیات از منظری انسانی، اخلاقی و ژئوپلیتیکی به پرسش‌های کلیدی درباره نظم جهانی، اخلاق در سیاست، روابط خارجی ایران، بحران غزه و تعامل با آمریکا پاسخ داد. او سخنانی گفت که نه فقط یک موضع سیاسی، که ندای قلب یک ملت بود. او با نگاهی انسانی و تکان دهنده آغاز کرد: «ما همه ساکن یک خانه‌ایم، به نام زمین. مرزها قراردادی‌اند، اما انسانیت مرز نمی‌شناسد. اگر این اصل را باور کنیم، دیگر نه تجاوز معنایی دارد، نه نسل‌کشی، نه ستم. در این نگاه، آنچه صهیونیسم مرتکب می‌شود، چیزی جز عبور از تمام خطوط قرمز اخلاق نیست.»

او به حقیقت تلخی هم اشاره کرد که «ما دست دوستی دراز کردیم و پیامی به غرب فرستادیم که نشان می‌داد ایران اهل گفت‌وگوست اما آنها گوش ندادند؛ چرا که شنیدن این صدا به نفع‌شان نبود.»

پزشکیان با افتخار گفت: «ایران در میان ۱۵ همسایه، پیوندی خویشاوندانه دارد. ما نیازی به دشمن‌سازی نداریم. آنچه می‌خواهیم منطقه‌ای است سرشار از علم، آرامش و رفاه. اما کسانی هستند که سودشان در جنگ ماست؛ با دعوا، سلاح می‌فروشند؛ با بی‌ثباتی، منابع‌مان را می‌برند.»

او درباب مذاکره مرزش را روشن کرد: «مذاکره آری، اما بر اساس انصاف. اگر حقوق ملت ایران به رسمیت شناخته شود، چرا که نه؟ ما بمب نمی‌خواهیم، ما حق‌مان را می‌خواهیم. آنچه رهبر انقلاب گفته، قطعی است: سلاح هسته‌ای حرام است. این، پرچم ما در میدان دیپلماسی است.»

برش

دوئل روی خط قرمزها

در میانه «مجمع گفت‌وگوی تهران»، ناگهان تمام دوربین‌ها و میکروفن‌ها روی یک چهره زوم کردند: عراقچی در حال گفت‌وگوی فشرده‌ای بود با دو بازیگر کلیدی خلیج فارس؛ بدر البوسعیدی از عمان و محمد بن عبدالرحمن آل ثانی از قطر. اما آنچه موجی از گمانه‌زنی‌ها را به راه انداخت، دیدار پشت درهای بسته عراقچی با وزیر خارجه عمان بود؛ دیپلماتی که کشورش پل ارتباطی مذاکرات حساس تهران و واشنگتن است. وقتی منابع آمریکایی از نشست قریب‌الوقوع ایران و آمریکا در اروپا خبر دادند، شایعات رنگ واقعیت گرفت. هرچند عراقچی با احتیاط اعلام کرد هنوز تاریخ مشخصی تعیین نشده، اما نشانه‌ها گویای جنب‌وجوشی تازه در پشت صحنه دیپلماسی است.

اما این تنها صحنه قابل توجه مجمع نبود. در حاشیه، یک دوئل از راه دور هم در گرفت؛ استیو ویتکاف، رئیس هیأت آمریکایی، در گفت‌وگو با شبکه ای‌بی‌سی بار دیگر تکرار کرد که تنها گزینه قابل قبول برای آمریکا، «غنی‌سازی صفر» است. او در گفت‌وگو با ای‌بی‌سی نیوز ادعا کرد: «ما یک خط قرمز بسیار بسیار واضح داریم و آن غنی‌سازی است. ما نمی‌توانیم حتی اجازه یک درصد قابلیت غنی‌سازی را بدهیم.»

پاسخ عراقچی اما بی‌پرده و قاطع بود: «اگر خواسته‌هایتان بر پایه واقعیت نیست، طبیعی است به نتیجه‌ای هم نمی‌رسید.» عراقچی گفت: «اگر علاقه‌مند هستند که مطمئن شوند سلاح هسته‌ای تولید نمی‌شود، ما برای این کار آمادگی داریم. اگر درخواست‌های غیرواقعی داشته باشند طبیعی است که برآورده نمی‌شود.»

ساعتی بعد از این موضع، عراقچی تأکید کرد: غنی‌سازی در ایران ادامه خواهد یافت. وزیر امور خارجه در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «در مذاکرات مربوط به برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران، طرف‌های آمریکایی ما طبعاً آزادند که برای مهار فشار گروه‌های ذی‌نفوذ- عوامل بدخواهی که دست‌کم در دولت‌های پیشین دستورکار را تعیین می‌کردند-هر آنچه را در فضای عمومی لازم می‌دانند، بیان کنند.» عباس عراقچی افزود: «اما ایران تنها مسئول رفتار خود است و از همین رو، سیاست ما پرهیز از مذاکره در عرصه عمومی است؛ به‌ویژه با توجه به شکاف‌های فزاینده‌ای که این روزها میان مواضع علنی و خصوصی طرف آمریکایی و نیز نوسانات هفتگی در موضع‌گیری‌های آنان دیده می‌شود.»

وزیر امور خارجه در ادامه تصریح کرد «موضع ما در قبال حقوق ایران به‌عنوان عضو پیمان عدم اشاعه (NPT) کاملاً روشن و غیرقابل تفسیر است. هیچ سناریو یا وضعیتی وجود ندارد که در آن ایرانیان اجازه دهند از آن حقوق محروم شوند. تسلط بر دانش غنی‌سازی، یک دستاورد بومی است که زحمات زیادی برای آن کشیده شده است، دستاوردی که حاصل سال‌ها تلاش علمی و ازخودگذشتگی‌های چشمگیر با اهدای مال و جان است.»

وی در پایان نوشت: «اگر ایالات متحده واقعاً در پی آن است که ایران سلاح هسته‌ای نداشته باشد، دستیابی به یک توافق در دسترس است و ما آماده‌ایم برای جلوگیری همیشگی از تحقق چنین سناریویی، وارد گفت‌وگوهای جدی شویم. در هر حال، غنی‌سازی در ایران- چه توافقی حاصل شود و چه نشود- ادامه خواهد یافت.

یادداشت

رفع تحریم ها پیش شرط بازگشت به تعامل جهانی

فرانچسکو دلئو
مدیراندیشکده وزارت خارجه ایتالیا

در شرایطی که منطقه خاورمیانه همچنان درگیر بحران‌های متراکم سیاسی، امنیتی و انسانی است و جهان غرب نیز با موجی از نااطمینانی‌های راهبردی مواجه است، بهترین گزینه برای ایران، باز کردن مسیر گفت‌وگو با ایالات متحده است؛ مسیری که اگر با عقلانیت و انسجام داخلی پی گرفته شود، می‌تواند نه تنها از شدت فشارهای تحریمی بکاهد، بلکه موقعیت منطقه‌ای ایران را نیز تثبیت کند.

تحول اخیر در رأس قوه مجریه ایران با روی کار آمدن مسعود پزشکیان، نویدبخش تغییری در رویکرد دیپلماتیک کشور است. پزشکیان از همان آغاز، با مواضعی صریح و صلح‌طلبانه نشان داد که دیپلماسی را ابزار قدرت می‌داند، نه نشانه ضعف.

اگر توافق هسته‌ای، بار دیگر احیا شود، نه تنها می‌تواند موجب رفع بخش قابل‌توجهی از تحریم‌های ضدایرانی شود، بلکه پیام‌آور ثبات در منطقه‌ای خواهد بود که اروپا نیز منافع مستقیم در آن دارد. از بحران انرژی تا تهدید موج جدید مهاجرت و ناامنی‌های مرزی، همه و همه دلایل روشنی هستند که اروپا را به حمایت از یک توافق پایدار سوق می‌دهند. ایران حق دارد که منتقد اقدامی باشد که آمریکا با خروج از برجام انجام داد.

در این میان، نقش کشورهایی همچون ایتالیا نیز قابل توجه است. هرچند رم در مقطعی از مذاکرات هسته‌ای کنار رفت، اما اکنون نشانه‌هایی دیده می‌شود که نشان می‌دهد ایتالیا می‌خواهد نقش خود را در حل این مناقشه تاریخی ایفا کند.

بازگشت ایتالیا به صحنه دیپلماسی هسته‌ای، نه تنها می‌تواند توازن را در میان شرکای اروپایی احیا کند، بلکه پیامی روشن برای واشنگتن خواهد بود که اروپا به دنبال راه‌حل است، نه تقابل.

نباید فراموش کرد که تحریم‌ها، نه تنها مردم ایران را نشانه گرفته‌اند، بلکه عملاً دیپلماسی را نیز فلج کرده‌اند. رفع این تحریم‌ها، پیش‌شرط بازگشت به عقلانیت و تعامل جهانی است. ایران، کشوری با ظرفیت‌های عظیم اقتصادی و ژئوپلیتیکی، سزاوار آن است که نه در حاشیه، که در متن نظم آینده منطقه‌ای و جهانی باشد. اما این تنها از مسیر دیپلماسی ممکن است؛ دیپلماسی‌ای که باید با هوشمندی، صراحت و پشتوانه اراده ملی پیش برود.

۲ راه آمریکا در برابر ایران

عادل المهدی
نخست‌وزیر پیشین عراق

در شرایطی که توازن ژئوپلیتیکی منطقه خاورمیانه هر روز با متغیرهای تازه‌ای روبه‌رو می‌شود، ایران بار دیگر با رویکردی فعالانه و مسئولانه وارد عرصه مذاکرات شده است. این رویکرد نه تنها عقلانی، بلکه ضروری است؛ چرا که جهان، دیگر گنجایش بی‌ثباتی‌های بیشتر را ندارد و منطقه نیز بیش از هر زمان به زبان گفت‌وگو نیازمند است. مذاکرات میان تهران و واشنگتن، هرچند دشوار و پیچیده، اما ایجاد کننده فرصتی بی‌بدیل برای عبور از بحران‌هاست. آمریکا امروز در برابر ایران تنها دو راه دارد: یا خواسته‌های مشروع تهران را به رسمیت بشناسد و مسیر توافق را هموار کند؛ یا با اصرار بر مطالبات خود زمان را از دست بدهد. در سناریوی دوم، ایران چیزی از دست نخواهد داد؛ زیرا برنامه هسته‌ای‌اش در چهارچوب فنی و تحت نظارت آژانس ادامه می‌یابد و درصد غنی‌سازی کنونی حفظ می‌شود. اما در صورت توافق، نه تنها این وضعیت تثبیت می‌شود، بلکه امکان لغو تدریجی تحریم‌ها نیز فراهم خواهد شد؛ گامی که می‌تواند به احیای اقتصاد ایران، بازگشت سرمایه‌گذاری خارجی و تعامل سازنده با اقتصاد جهانی منجر شود.

نکته مهم اما نقش منطقه‌ای ایران است. برخلاف برخی فضاسازی‌ها، ایران همواره تلاش کرده به عنوان وزنه‌ای برای ثبات و امنیت در منطقه عمل کند. رابطه استراتژیک و برادرانه با عراق نمونه روشنی از این سیاست مسئولانه است. ایران در بازسازی عراق، مقابله با تروریسم داعش و حمایت از ثبات سیاسی این کشور نقش کلیدی ایفا کرده است. اکنون نیز با پیوندهای اقتصادی، مذهبی و فرهنگی، دو کشور الگویی از همکاری منطقه‌ای را به نمایش گذاشته‌اند که می‌تواند به سایر همسایگان نیز تعمیم یابد.

ایران با ۱۴ تا ۱۵ کشور مرز زمینی و دریایی دارد؛ همسایگانی که اغلب تمایل دارند در سایه همکاری و گفت‌وگو با تهران، منافع مشترک خود را توسعه دهند. از آسیای مرکزی گرفته تا خلیج فارس، از قفقاز تا شبه‌قاره هند، ایران می‌تواند نقشی محوری در طراحی نظم جدید منطقه‌ای ایفا کند؛ نظمی که نه بر پایه تقابل، بلکه بر اساس همکاری و همزیستی بنا می‌شود.

با این همه، تحقق این چشم‌انداز بدون رفع تحریم‌های ظالمانه و بازگشت به تعامل مسئولانه جهانی ممکن نیست. تحریم‌ها نه تنها اقتصاد ایران را هدف گرفته‌اند، بلکه عملاً مسیر دیپلماسی را نیز مسدود کرده‌اند. اکنون زمان آن رسیده است که اراده‌ای مشترک برای برداشتن این موانع شکل بگیرد. دیپلماسی، همچنان قدرتمندترین ابزار برای ساختن آینده‌ای امن‌تر، توسعه‌محورتر و باثبات‌تر برای ایران و منطقه است. انتخاب با آنانی است که در واشنگتن نشسته‌اند: تقابل پرهزینه، یا توافقی که همگان از آن سود خواهند برد.

تهران، حامی مقاومت؛ صدای صلح

دکتر احمد مهنا
جانشین رئیس مرکز روابط بین‌المللی حزب الله

نشست مجمع تهران که با حضور چهره‌های برجسته سیاسی و دیپلماتیک از سراسر جهان برگزار شد، بار دیگر نقش راهبردی و دوگانه ایران در منطقه را به نمایش گذاشت؛ نقش آفرینی‌ای که همزمان بر دو اصل بنیادین استوار است: حمایت بی‌چون‌وچرا از محور مقاومت و تعهد به صلح و گفت‌وگوی سازنده. در حالی که غزه هنوز زخم‌خورده و داغ‌دار است و لبنان در خط مقدم مقابله با اشغالگری اسرائیل ایستاده، مقاومت بار دیگر نشان داد که نه یک تاکتیک مقطعی، بلکه یک راهبرد پایدار است؛ راهبردی که ریشه در عدالت‌خواهی، حفظ کرامت انسانی و مقابله با سیاست نسل‌کشی دارد.

در رأس این جریان جنبش حزب‌الله لبنان، با وجود فشارهای بی‌سابقه نظامی، نه‌تنها عقب ننشسته‌اند، بلکه با صلابت، مشروعیت مردمی خود را حفظ کرده و پیام روشنی به دشمنان داده‌اند: مقاومت، فرو نمی‌ریزد.

در چنین شرایطی، برگزاری «مجمع گفت‌وگوی تهران» با حضور گسترده چهره‌های سیاسی از آسیا، آفریقا، اروپا و آمریکای لاتین، تنها یک رویداد دیپلماتیک معمولی نبود؛ این نشست، نمادی از موفقیت سیاسی ایران و تأیید نقش فزاینده آن در معادلات منطقه‌ای و جهانی بود. حضور بازیگران بین‌المللی در تهران، آن هم در روزهایی که برخی محافل غربی سعی در انزوای دیپلماتیک ایران دارند، خود گواهی بر شکست پروژه‌های منزوی‌سازی و اثبات کارآمدی سیاست خارجی متوازن و مقاومتی جمهوری اسلامی ایران است.

اما نکته مهم‌تر آن است که ایران تنها به حمایت از جبهه مقاومت بسنده نکرده؛ بلکه به موازات آن، همواره بر لزوم صلح عادلانه، پایان اشغال و راه‌حل‌های دیپلماتیک نیز تأکید کرده است. تهران نشان داده که درک درستی از شرایط پیچیده منطقه دارد؛ از یک‌سو مانع فروپاشی جبهه مقاومت در برابر تجاوزگری اسرائیل می‌شود و از سوی دیگر برای مهار بحران‌ها، از سوریه تا یمن، نقش‌آفرین گفت‌وگوهای سیاسی و دیپلماسی بحران‌زدا بوده است.

نقش مثبت ایران در حمایت از ملت‌ها و دولت‌های منطقه در برابر تهدیدهای مشترک - چه تروریسم و چه اشغال خارجی - امروز بیش از گذشته مورد توجه جهانی قرار گرفته است. ایران با تکیه بر ترکیب استراتژیک «مقاومت هوشمند» و «دیپلماسی فعال»، امروز نه تنها مدافعان خود را تنها نمی‌گذارد، بلکه در تلاش است نظم جدیدی را بر پایه عدالت و توازن شکل دهد؛ نظمی که در آن نسل‌کشی جایی ندارد و مردم منطقه خود درباره آینده‌شان تصمیم می‌گیرند.

دیپلماسی در برابر تحریم؛ نبردی برای کرامت انسانی

آلنا دوهان
گزارشگر ویژه سازمان ملل

جدال سیاسی میان ایران و آمریکا سال‌هاست که در اشکال مختلفی ادامه دارد؛ از منازعات لفظی در تریبون‌های بین‌المللی گرفته تا اعمال تحریم‌هایی که در ظاهر هدفشان فشار بر حاکمیت ایران است، اما در عمل، زندگی روزمره مردم را نشانه گرفته‌اند. در این میان، آنچه بیش از همه قربانی می‌شود، حقوق اولیه و کرامت انسانی میلیون‌ها ایرانی است که در چنبره سیاست‌های تحریمی گرفتار آمده‌اند.

در طول سال‌های اخیر، کشورهای تحریم‌کننده، بویژه ایالات متحده، همواره مدعی بوده‌اند که تحریم‌ها «هوشمند» طراحی شده‌اند؛ به این معنا که صرفاً بخش‌های خاصی از حکومت یا برنامه‌های خاصی مانند فعالیت‌های هسته‌ای را هدف قرار می‌دهند. اما واقعیت میدانی چیز دیگری می‌گوید. محدودیت در واردات دارو، اختلال در زنجیره تأمین کالاهای اساسی، انسداد کانال‌های مالی بین‌المللی و افزایش تورم مستقیماً بر کیفیت زندگی مردم تأثیر گذاشته و دسترسی آنها به خدمات اولیه مانند بهداشت، تغذیه و آموزش را با چالش مواجه کرده است.

در چنین شرایطی، طبیعی است که گفت‌وگو و راهکارهای دیپلماتیک به‌عنوان منطقی‌ترین، کم‌هزینه‌ترین و انسانی‌ترین مسیر ممکن برای حل‌وفصل اختلافات، مورد توجه افکار عمومی و جامعه بین‌الملل قرار گیرد. تجربه جهانی نیز نشان داده است که تنش‌ها، هر چقدر هم عمیق و ریشه‌دار باشند، در نهایت ناگزیر به میز مذاکره ختم خواهند شد. جنگ‌ها و تحریم‌ها، حتی اگر در کوتاه‌مدت نتایجی سیاسی به‌همراه داشته باشند، در بلندمدت موجب فرسایش اجتماعی و تخریب زیرساخت‌های انسانی می‌شوند.

برگزاری نشست‌هایی مانند نشست اخیر در تهران، که میزبان گفت‌وگوهایی میان مقامات ایرانی و برخی چهره‌های اثرگذار بین‌المللی بود، نه تنها نشان می‌دهند که اراده‌ای برای حل‌وفصل مسالمت‌آمیز اختلافات وجود دارد، بلکه به جامعه جهانی یادآوری می‌کنند که راه‌های دیگری جز تنبیه اقتصادی و انزوای سیاسی نیز وجود دارد.

مسأله این نیست که ایران و آمریکا یا دیگر بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی اختلاف‌نظر ندارند؛ بلکه بحث بر سر این است که چگونه می‌توان این اختلافات را به مسیرهای کم‌هزینه‌تری هدایت کرد که در آن، منافع ملت‌ها فدای تقابل‌های سیاسی نشود. در نهایت، تنها از دل مذاکره است که می‌توان به راه‌حل‌هایی رسید که هم خواسته‌های مشروع کشورها را لحاظ کند و هم از کرامت و زندگی انسانی مردم محافظت کند. تحریم، ابزاری ناکارآمد و پرهزینه است که دیر یا زود، خود تحریم‌کنندگان را نیز با تبعات انسانی، اخلاقی و حتی سیاسی مواجه خواهد کرد.

نگاه کرملین به توافق هسته ای

آندری رودنکو
معاون وزیر خارجه روسیه

در حالی که رایزنی‌های غیرمستقیم ایران و آمریکا بار دیگر در مسیر دیپلماسی قرار گرفته است، بسیاری از بازیگران بین‌المللی به‌دقت تحولات مربوط به این مذاکرات را زیر نظر دارند. در این میان، روسیه به عنوان یکی از بازیگران کلیدی در نظام بین‌الملل و شریک نزدیک ایران، توجه ویژه‌ای به روند این گفت‌وگوها دارد. مقامات مسکو بارها تأکید کرده‌اند که دستیابی به توافقی جدید میان تهران و واشنگتن، نه‌تنها برای احیای برجام اهمیت دارد، بلکه از منظر امنیت منطقه‌ای، ثبات اقتصادی و توسعه همکاری‌های چندجانبه در غرب آسیا، تأثیرگذار خواهد بود.

از نگاه کرملین، توافق هسته‌ای با ایران فقط یک پرونده فنی نیست بلکه به عنوان یکی از آخرین فرصت‌های دیپلماسی در منطقه‌ای پرتنش، نقشی کلیدی در بازتعریف تعاملات منطقه‌ای ایفا می‌کند. احیای توافق نه‌تنها می‌تواند به کاهش تحریم‌ها و بازگشت ایران به بازار جهانی انرژی منجر شود، بلکه امکان‌پذیر شدن پروژه‌های اقتصادی مشترک در حوزه‌هایی همچون انرژی را نیز افزایش می‌دهد. از همین رو، مسکو همواره بر ضرورت حفظ مسیر گفت‌وگو، دوری از اقدامات تحریک‌آمیز و بازگشت به تعهدات چندجانبه تأکید داشته است.

اما این توافق تنها به سود ایران نخواهد بود و تحقق آن می‌تواند به ایجاد نوعی نظم امنیتی جدید در منطقه منجر شود؛ نظمی که در آن بازیگران منطقه‌ای به جای تقابل‌های پرهزینه، به سمت همکاری‌های امنیتی، انرژی‌محور و زیربنایی حرکت کنند. در چنین فضایی، نقش ایران به‌عنوان یک قدرت باثبات و صاحب نفوذ، بیش از پیش پررنگ خواهد شد. بویژه در شرایطی که بحران‌های امنیتی در حال گسترش است، برقراری آرامش و کاهش سطح تنش در روابط ایران با غرب می‌تواند فرصت مناسبی برای گفت‌وگوهای منطقه‌ای و هم‌افزایی در مبارزه با تهدیدهای مشترک، همچون تروریسم، قاچاق و بی‌ثباتی سیاسی فراهم آورد.

مسکو معتقد است که یک توافق موفق، تأثیری دومینووار در کل منطقه خواهد داشت. از همین روست که حمایت روسیه از مذاکرات بخشی از راهبرد بلندمدت این کشور برای شکل‌دهی به یک منطقه باثبات‌تر و متصل‌تر است.

اکنون که همه طرف‌ها یک بار دیگر به ضرورت گفت‌وگو بازگشته‌اند، پنجره‌ای محدود اما ارزشمند برای حل‌وفصل مسالمت‌آمیز اختلافات گشوده شده است؛ پنجره‌ای که اگر بسته شود، شاید هزینه‌های باز کردن آن در آینده بسیار سنگین‌تر از امروز باشد.